

Mētrienas

Izdod Mētrienas pagasta pārvalde
2020. gada novembra avīze
Nr. 11 (265)

Dzīve

Foto – Valda Otvare

*„Mūsu zeme”, nav bēdu ieleja,
bet Dieva brīnumdārzs.
(G. Bergmanis)*

*Kur sākas Latvija?
Tā sākas mūsu sirdīs, mūsu sapņos.
Kur beidzās Latvija?
Tā nebeidzas nekad,
Kamēr latvju tauta šinī saulē dzīvo,
Kamēr latvju karogs vējos plīvo,
Un latvju mēlē brīva dziesma skan.
(O. Zanders)*

Mētrienas pagasta iedzīvotāji!

*Sveicu, Latvijas Republikas
proklamēšanas 102. gadadienā!
Ikvienam vēlu spēku, neatlaidību,
ejot ikdienas soli.
Būsim lepni par katru labi
padarītu darbu un pateiktu labu
vārdu savai
Tēvu zemei – Latvijai!*

Ilona Zalāne,
Mētrienas pagasta pārvaldes vadītāja

Sveces gaismā miglu, tumsu un skumjas kļiedē...

*Iedegšu sveci, lai gaismā top. Šai laikā, kad tumsas mākoņi debesīs klāj.
Lai gaismā tumsu kļiedē telpā, dvēselē un pasaules visumā.
Svece. Tu šodien man būsi baltā un sarkanā gaismā degta. Balta, jo milu tīrību
un daudzīnu spēku, alkstu cerības vilni.
Sarkana, jo dievīnu mīlestību, pielūdzu veselību, cienu godkāri. Sarkana, jo
godīnu kaisles spēka krāsu, izlūdzos enerģiju un iedvesmu.
Atvērsim sveces uguns ziedu. Lai top gaismā sirdī, dvēselē, mana tēva zemītē...
Ķo tikai sveces gaismā miglu, tumsu un skumjas kļiedē...*

Solvita

Trīs zvaigznes debesīs mums mirdz,
Divas krāsas karogā,
Trīs vārdi lūgšanā mums skan,
Dievs svēti Latviju!
Latvijas karogs ir karmīnsarkans ar
horizontālu baltu svītru vidusdaļā. Latvijas
valsts karogs ir Latvijas Republikas sim-
bols, kam vienotus lietošanas principus
nosaka „Latvijas valsts karoga likums”.
Neatkarības atjaunošanas laikā pakāpe-
niski sarkanbaltsarkanā karoga lietošana

tika pieļauta un karogs kļuva nozīmīgs kā
latviešu politiskais un kultūrvēsturiskais
simbols.

Mētrienas pagasta iedzīvotāji, pal-
dies par simbolikas izvietojumu pie sa-
vām mājām. Prieks bija redzēt, ka svētku
reizē šī svētku simbolika rotā mūsu mā-
jas, cik tas ir cēli un skaisti!

Latvijas valsts karogu pie publisko
personu ēkām, privāto tiesību juridisko
personu un personu apvienību ēkām, kā

arī dzīvojamām ēkām novieto 1. maijā,
4. maijā, 21. augustā, 11. novembrī un
18. novembrī.

Latvijas valsts karogu sēru noformē-
jumā pie publisko personu ēkām, privāto
tiesību juridisko personu un personu ap-
vienību ēkām, kā arī dzīvojamām ēkām
novieto 25. martā, 14. jūnijā, 17. jūnijā,
4. jūlijā un decembra pirmajā svētdienā.

Ilona Zalāne,
Mētrienas pagasta pārvaldes vadītāja

Novembris īsumā

08.11. Veiksmīgākās aļņu medības Mētrienas vēsturē.

11.11. Svecīšu nolikšana pie Piemiņas akmens „Visiem, kas dzīvojuši Mētrienā”, par godu karavīru piemiņai.

18.11. Spēle „Latvijai – 102” Mētrienas centrā. Organizē jauniešu centrs un tautas nams.

24.11. Valdis Broks informē pagasta iestāžu vadītājus par ugunsdrošības noteikumu ievērošanu.

24.11. 69 gadu vecumā Ozolkalna kapu laukā guldīta Jekaterina Strogova.

26.11. Mētrienas treneris Rolands Družoks izbrauc ar Latvijas komandu uz karatē cīņas treniņiem uz Apvienotajiem Arābu Emirātiem.

27.11. Apsprīde pie pagasta pārvaldes vadītājas Ilonas Zalānes par 2021. gada budžetu pagastā.

Šā gada novembrī gaisa temperatūra bija siltāka nekā iepriekšējos gados. Naktī uz 22. novembri Mētrienā bija vērojams sniegputenis. No rīta zemi klāja neliela sniega kārtā, kura stundas laikā nokusa. Tas bija šā gada pirmais sniegš Mētrienā. Sniegš mūs atkal iepriecināja novembra pēdējā dienā. Novembrī bija atrodamas vēl dažas gaienes un citas rudens sēnes.

„Covid-19” turpina savu gaitu. Valstī atkārtoti no 9. novembra līdz 6. decembrim izsludināta ārkārtējā situācija. Mācības izglītības iestādēs klātienē turpina 1. – 6. klašu skolēni, pārējie mācās attālināti. Obligāti jālieto sejas un deguna aizsargmaskas visās publiskās vietās un sabiedriskajā transportā. Atcelti visi publiskie pasākumi. Amatiermākslas kolektīvi darbojas attālināti, vai tikai „viens pret vienu” ar vadītāju. Sporta nodarbības notiek tikai ārpus telpām. Sabiedriskās ēdināšanas vietas drīkst izsniegt ēdienu tikai līdzņemšanai, izņemot izglītības iestādēs. Sākot ar 9. novembri, tiek ierobežota tirdzniecības centru darbība brīvdienās un svētku dienās. Savukārt privātos pasākumos var pulcēties ne vairāk kā 10 cilvēku un ne vairāk kā divu mājsaimniecību pārstāvji vienlaikus. Valdība ārkārtējo situāciju pagarināja līdz 6. decembrim, bet, kā var secināt pēc Veselības ministres I. Viņķeles izteikuma, tā turpināsies, iespējams pat līdz nākamā gada 11. janvārim.

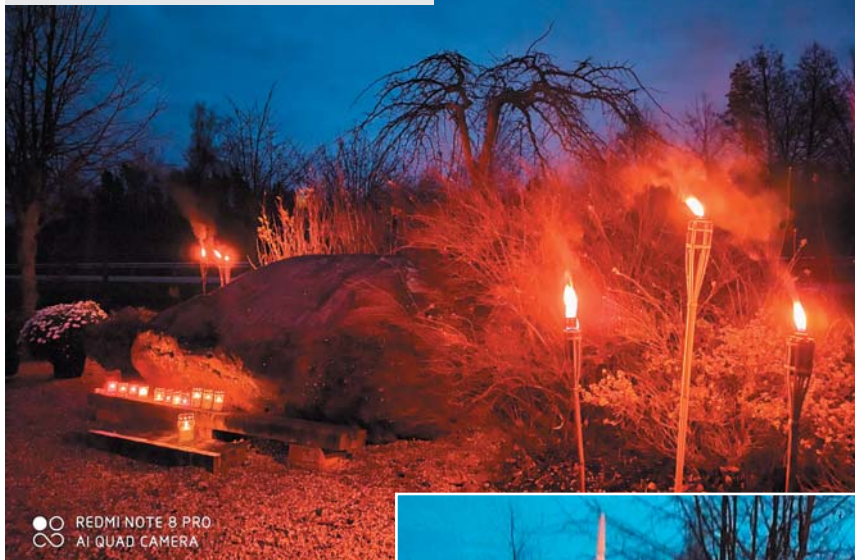
Ziessvētkus svinēsim un Jauno gadu sagaidīsim mājās, neapmeklējot savus mīļos radus un draugus.

Klusu un mierpilnu Ziessvētku gaidīšanas laiku...

Notikumus apkopojā Ilmārs Grudulis

11. novembris – Lāčplēša diena

SVĒTKI

Tas ir Lāčplēsis, kas še cīkstas

Vēl ar svešu naidnieku –

...Un ar reizi nāks tas brīdis,

Kad viņš savu naidnieku,

Vienu pašu lejā grūdis,

Noslīcinās atvarā –

(A.Pumpurs „Lāčplēsis”)

Lāčplēša dienu Latvijā atzīmē par godu Neatkarīgās Latvijas valsts armijas uzvarai pār Bērmonta karaspēku 1919. gada 11. novembrī. Pieminot šo notikumu, Lāčplēša dienā tiek godināti Latvijas brīvības cīnītāji. Lai gan 1918. gadā tika pasludināta Latvijas neatkarība, tomēr vēl ar vien valstī atradās vācu un krievu karaspēki.

Lāčplēša diena ir nozīmīga ar to, ka 1919. gadā 11. novembrī tika dibināts Latvijas valsts apbalvojums – Lāčplēša kara ordenis ar devīzi „Par Latviju”. Lāčplēša kara ordeni piešķīra Latvijas armijas karavīriem, bijušo Latviešu strēlnieku pulku karavīriem, kā arī ārzemniekiem, kuri sekmēja Latvijas valsts nodibināšanu.

1920. gadā pirmajiem 288 Latvijas kara ordeņa kavalieriem apbalvojumus pasniedza Latvijas satversmes sapulces priekšsēdētājs Jānis Čakste. Toreiz 11. novembris netika uzņemts kā piemiņas diena, bet gan kā Lāčplēša kara ordeņa svētki.

Gadiem ejot arī 11. novembra svētku nosaukums mainījies vairākkārt. Ap 1935. gadu tas bijis – armijas, Lāčplēša kara ordeņa kavalieru, kara invalīdu un brīvības kara dalībnieku svētki.

Savu esošo nosaukumu svētki ieguva tikai 1988. gadā.

Diemžēl laiks ir pagājis un Lāčplēša ordeņa kavalierus klātienē vairs nevaram godināt, jo viņi vairs nav starp mums. Nav arī liecinieku, kas varētu dalīties ar atmiņām par to dienu notikumiem.

Arī mūsu Mētrienas pagasts brīvības cīņās ir devis deviņus Lāčplēša ordeņa kavalierus. Tie ir Nikolajs Ābeltiņš, Jānis Grieze, Eduards Lapsiņš, Jānis Licītis, Artūrs Reveliņš, Hugo Mihelsons, Kārlis Štāks, Jānis Lejiņš un Nikolajs Gricmanis. Daudzu no viņiem mētrienieši vēl atceras. Šeit dzīvo viņu mazbērni un citi radinieki.

Nolieksim galvas šo brīvības cīnītāju priekšā un pateiksimies par brīvu Latviju.

Laura Biķerniece,
Mētrienas tautas nama vadītāja

11. novembris. Pie Piemiņas akmens. Tautas nama vadītāja Laura Biķerniece un pagasta pārvaldes vadītāja Ilona Zalāne.

18. novembris – Latvijas valsts dzimšanas diena

20. gs. izvērtās kā smags posms Latvijas tautai. Galvenais notikums bija Valsts un neatkarības nodibināšana. Viskvalitatīvāk šo posmu Mētrienas dzīvē aprakstījis vēsturnieks Austris Apsītis „Mētrienas Dzīves” 2020. gada augusta numurā.

Šis raksts parāda divdesmitajos un trīsdesmitajos gados vissvarīgāko pasākumu Latvijas dzīvē. Tā bija zemes reforma, uz kuras pamata veidojās Mētrienas tautsaimniecība līdz pat 1940. gadam.

Līdz neatkarības iegūšanai Mētrienas likteņstāsts ir līdzīgs visai Latvijai. Lejassaksijas arhīvu materiāli ļauj secināt, ka 1250. gadā teritorija bija Vācu bruņinieku valdījumā. Pagastu pārstaigājuši poļu, zviedru, Ivana 4 un Pētera I kara pulki. 19. gs sākumā Mētrienā parādījās latviešu skolas, šeit dzimuši dzejnieks Ansis Līventāls un publicists Andrejs Dīriķis. 1905. gada revolūcija sita augstu vilni arī Mētrienā. Tika nodedzināta vietējā Odziesnas muiža.

No Mētrienas pagasta nākuši 9 Lāčplēša kara ordeņa kavalieri. 1910. gadā tika dibināta piensaimnieku sabiedrība.

1941. gadā Mētrienā pārņēma Otrā pasaules kara liesmas, krievu okupāciju nomainīja vācu okupācija. Mētrienieši tika iesaistīti abās lielvaru armijās. Gan krievu armijā, gan vācu armijas latviešu leģionā tika mobilizēti simtiem mētrieniešu, no kuriem puse atdeva dzīvības. Pēc kara no sešdesmitajiem līdz deviņdesmitajiem gadiem Mētrienā saimniekoja ļoti spēcīga

Svētku Auseklītis Mētrienas ielas 5 mājas pagalmā.

Svētku dekors Mētrienā.

lielsaimniecība, kuras ienākumi bija vairāk nekā miljons rubļu gadā.

Pēc otrās atmodas 1990. gadā lauksaimnieciskā ražošana piedzīvoja stagnā-

ir guvis mētrienietis Edgars Točš, kurš piedalīsies 2021. gada Vasaras Olimpiskajās spēlēs Japānā. Līdz šim ar Mētrienas vārdu saistīts ir divu olimpisko spēļu dalībnieks saikavietis Oto Grigalka, kurš bērnībā ir dzīvojis Lūmānu apkārtnē.

No 1974. gada Mētrienā savās lauku mājās radošo darbu turpina Latvijas Zinātņu akadēmijas goda biedrs grafiķis Gunārs Krollis un keramiķe Izabella Krolle.

Pagastā ilgstoši strādā Vidzemes podnieki Baiba un Einārs Dumpji.

Mētrienas pagasts ir dzimtā vieta ievērojamiem latviešu dzejniekiem Leonam Briedim un Uldim Auseklim.

Aptuveni 200 pagasta iedzīvotāju savas darba gaitas veic ārpus Latvijas Republikas robežām visā pasaulē.

Katram gadsimtam ir sava drūmā un smagā „garoziņa”, neskatoties uz to, nepārstāsim cienīt viens otru, strādāsim, un dzīvosim skaistākas Mētrienas labā.

Laura Biķerniece, Ilmārs Grudulis

Dekorācija Mētrienas tautas namā.

Spēle „Latvijai – 102”

NOTIKUMI

Šajos sarežģītajos apstākļos tautas nams un jauniešu centrs tomēr organizēja patriotisku spēli „Latvijai – 102”. 18. novembrī aicinājām ģimenes svētku dienā stiprināt latviskumu. Spēles uzdevumu lapas varēja saņemt, zvanot Laurai vai Esmeraldai. Tālāk bija jālasa norādes un jādodas meklēt paslēptie Latviju raksturojošie simboli septiņās dažādās pagasta vietās.

Uzdevumu lapa bija sekojoša:

Brīvības piemineklis – šo kartiņu meklē pie vienas no vecākajām ēkām pagasta centrā. Šai ēkai ir sarkanas durvis, kuras bieži ver un pa tām iekšā dodas cilvēki, kuriem ļoti patīk lasīt grāmatas. Pie ieejas atrodas trijstūrveida akmens.

Brīvības piemineklis ir Latvijas tautas brīvības un valsts neatkarības simbols. Pieminekļa pakājē ir aplūkojamas dažādas ainas no Latvijas tautas vēstures, bet tā virsotnē atrodas sievietes-brīvības tēls, kas savās rokās tur 3 zvaigznes. Pieminekļa būvniecība noslēdzās 1935. gadā, tā autors ir tēlnieks Kārlis Zāle un līdzekļus tā būvniecībai saziedoja Latvijas iedzīvotāji.

Latvijas armijas karavīrs mūsdienās – meklē vietā, kur mētrienieši pulcējas uz piemiņas brīžu pasākumiem katra gada 25. martā un 11. novembrī.

Par Latvijas valsts, tās robežu, iedzīvotāju un Satversmes aizsardzību no ārējiem draudiem rūpējas Latvijas Nacionālie bruņotie spēki.

Bruņotos spēkus veido gan profesionālā dienesta karavīri, kuru ikdienas darbs ir saistīts ar militāriem uzdevumiem, gan zemessargi, kuri apgūst valsts aizsardzībai nepieciešamās prasmes brīvajā laikā.

Lāčplēša Kara ordenis – meklē šo kartiņu Lāčplēša kara ordeņa kavaliera Jāņa Lejiņa vienā no dzīvesvietām. Šeit savulaik atradās viena no Odzianas muižas pusmuižām. Ceļu krustojumā atrodas trīs kļavas. Viena no viņām cietusi vētrā. Tur arī meklē kartiņu.

Karavīriem, kas Brīvības cīņu laikā

demonstrēja īpašu drosmi un sniedza ieguldījumu valsts neatkarības izcīnīšanā, divdesmitajos gados piešķīra Lāčplēša kara ordeni. Pēdējo Lāčplēša kara ordeni piešķīra 1928. gada 11. novembrī un kopumā to saņēma 2146 personas. Mūsdienās militārpersonas par saviem sasniegumiem saņem 1938. gadā dibināto Viestura ordeni.

Trīs pieminekļa zvaigznes – meklē iekārtas kartiņas liepas zaros. Kociņš atrodas pagasta centrā, – pēdējais, kuru iestādījām par godu kādam ļoti slavenam dzejniekam – mētrienietim.

Brīvības pieminekļa virsotnē atrodas brīvības tēls (tautā pieņemts brīvības tēlu dēvēt par Mildu) – sieviete, kas savās rokās tur trīs zvaigznes. Katra no zvaigznēm simbolizē vienu no trim Latvijas daļām – Kurzemi, Vidzemi un Latgali –, kas bija jāapvieno, lai varētu izveidot valsti. Mūsdienās trīs zvaigznes ir iekļautas Latvijas Nacionālo bruņoto spēku emblēmā.

Nacionālais teātris – meklē zem puķu podiem, kuri novietoti pie ieejas vietējā kultūras centrā.

1918. gada 18. novembrī Latvijas neatkarību pasludināja uz Rīgas 2. pilsetas teātra skatuves. Vēlāk, pēc valsts neatkarības nostiprināšanas, teātri pārdēvēja par Latvijas Nacionālo teātri.

Latvijas karogs – kartiņas atrodas pie lielākās pagasta centrā esošās ēkas karoga masta pakājē.

Latvijas karogs ir veidots balstoties uz senu viduslaiku (Atskaņu) hronikas stāstu par karotāju pulku no Cēsīm, kurus kaujā pavadīja sarkanbalti svītrots karogs. Tieši Cēsis ir iespējams aplūkot

arī pirmo mūsdienas karoga versiju, kas radīta 1917. gadā. Karogā sarkanā krāsa ir gaišāka, un tā kreisā augšējā stūrī ir iešūta saulītes kontūra.

Lāčplēsis – šī kartiņa paslēpusies pie ieejas ēkā, uz kuru dodas bērni ar mugursomām.

Sena latviešu teika vēsta par Lāčplēsi – stiprinieku, kurš ar kailām rokām spējis uzveikt lāci. Savu spēku stiprinieks ir izmantojis dažādu varoņdarbu veikšanā, šādi izpelnoties līdzcilvēku atzinību.

Rakstnieks Andrejs Pumpurs Lāčplēša tēlu izmantoja kā pamatu savam varoņeposam, un kopš 19. gs. beigām varonis ir kļuvis par vienu no latviešu nacionālajiem simboliem. Brīvības cīņu laikā karavīru varonību salīdzināja ar Lāčplēša veikumu un tāpēc arī dienu, kurā pieminam Latvijas karavīru varonību, dēvē par Lāčplēša dienu.

Vai tu atrastu šīs vietas pēc norādēm?

Kartiņa ar Brīvības pieminekli atradās pie bibliotēkas durvīm zem akmens, „Vintiešu” krustojumā pie vidējās kļavas bija noslēpta kartiņa ar Lāčplēša ordeņa zīmi. Piemiņas parkā pie akmens tika nolikta bilde ar Latvijas karavīra attēlu. Nesen iestādītās Leona Brieža

piemiņas liepas zaros šūpojās bilde ar Brīvības pieminekļa trīs zvaigznēm. Karīgas ar Latvijas Nacionālā teātra attēlu bija noslēptas zem puķu podiem pie ieejas tautas namā. Pagasta mājas karoga masta pakājē spēles dalībniekus gaidīja Latvijas karoga bilde, bet Eposa „Lāčplēsis” zīmēts tēls atradās pie Mētrienas pamatskolas ēkas galvenajām ieejas durvīm.

Kāda spēles dalībniece pēc spēles atsūtīja sekojošu ziņu: „Paldies par aktivitāti. Bija iemesls iziet no mājas. Sešus punktus atradām ejot ar kājām, uz „Vintiešiem” aizbraucām ar riteņiem. Nekad 18. novembrī nebiju braukusi ar riteņiem.”

Lūk, ko pastāstīja viens no spēles dalībniekiem, kurš izvēlējās piedalīties aktivitātē tieši tajā dienas stundā kad bija visstiprākais lietus un vējš: „Izstai-

gājot visu maršrutu, biju slapjš līdz pēdējai vilītei. Man palīdzēja arī Andris un Ivo ar padomu, kur iet meklēt divas karīgas. Pasākums bija vērtīgs, jo palīdzēja atsvaidzināt zināšanas par Latvijas vēsturi gan bērniem, gan pieaugušajiem. Paldies Laurai un Esmeraldai.”

„Mētrienas Dzīves” redkolēģija

Skaista mana tēva sēta

Noslēdzošajā Valsts svētku nedēļas apbalvošanas un sumināšanas tūrē devāmies ciemos pie tiem iedzīvotājiem, kuri atsaucās tautas nama uzaicinājumam piedalīties skaistāko dārzu konkursā.

Konkursam pieteicās trīs dalībnieki.

Vasarā apciemojām divu dārzu saimnieces un vienu lauku sētu. Katra no apciemotajām vietām ir īpaša un kopta ar lielu rūpību. Katrā dārzā ieguldīts daudz līdzekļu, savs brīvais laiks un milzums daudz labu domu, tāpēc diplomus saņēma visi.

Aldis un Mārīte Oši saņēma sekojošu diplomu:

„Mētrienas pagasta lauku sēta 2020 – prasmīga saimniekošana lauku vidē”

Lauku sēta, kurā tiek uzturētas un koptas ģimeniskās un tradicionālās vērtības. Vieta, kur jūtams neizsīkstošs darba ražīgums, degsme un skatījums nākotnē. Pievienotā vērtība ir pieguļošie, pašu apstrādātie labību lauki, kas teritorijai piešķir tālās skatu perspektīvas un ainavisko mainību. Veiksmīga saimniecības zonas

atdala no dzīvojamās un dārzu zonas.

Marinai Tropai pasniedzām šādu diplomu:

„Mētrienas daiļdārzs 2020 – iedvesmas dārzs”

Privātmājas dārzs, kas izceļas ar pārdomātu telpisko plānojumu un funkcionālo zonu dalījumu. Harmonisks, līdzsvarots un gaumīgs dārza kopiespads.

Vērojama dažādība daudzgadīgo augu kompozīcijās, kuras papildinātas ar viengadīgo augu akcentiem. Iedvesmojoša saimnieku uzņēmība, radošums un spēja ārtelpu veidot pakārtoti tās funkcionālajai izmantošanai.

Teresija Zverbule saņēma šādu diplomu:

„Mētrienas daiļdārzs 2020 – akcentu dārzs”

Dārzs, kurā manāma rūpība, centība un mīlestība. Meklēti risinājumi kā akcentēt priekšdārzu un citas apstādījumu zonas. Sakopta dārza iespaids, kurā vērojama saimnieces degsme ārtelpu padarīt skaistāku.

Sirsniņš paldies saimniekiem par atsaucību. Ceru, ka šis gads kalpos par iedvesmu piedalīties arī citiem, jo mūsu pagastā skaistu dārzu ir daudz.

Gaidām nākamo vasaru ar konkursu un jauniem tā dalībniekiem.

Laura Biķerniece,
Mētrienas tautas nama vadītāja

Jekaterina Strogova

10.12.1950. – 20.11.2020.

MŪŽĪBĀ AIZEJOT

Vai tiešām vairs nedziedās lakstīgala?

Vai tiešām vairs dzeguze nekūkos?

Un tikai virši drebēs no sala?

Vējš pēdējo kļavas lapu dos?

Pavisam nedaudz pietrūka, lai svinētu savus septiņdesmit. 20. novembrī mūžības ceļā devās Jekaterina Strogova.

Dzimusi tālajā Baltkrievijā, Vitebskas apgabālā, astoņu bērnu ģimenē. Jekaterina savu mammu neiepazīna, jo mazai esot māmiņa nomira. Meitenei bija sešpadsmit gadi, kad ģimene ieradās uz dzīvi Latvijā. Un tā viss atlikušais dzīves ceļš

vijās caur un ap Mētrienu. Viss darba mūžs veltīts kolhozam „Lidums”. „Palajās” slauktas gotiņas, „Eglītēs” kopti teliņi.

„Eglītēs” daudzus gadus Jekaterina sauca par savām mājām. Kopā ar vīru Makaru izaudzināti bērni – dēls Aleksejs un meita Oļesja. Vecmāmiņai gaišus brīžus dāvāja mazbērni Līnards, Ričards, Luīze un Estere.

Pēdējos gados Jekaterina čakli ogoja, sēņoja, kopa lopiņus savā saimniecībā. Rudeņos bagātīgu ražu deva sakņu un ogu dārzs. Viņas mīlestība bija suņi. Mājas pagalmis vienmēr bija aizsargāts.

Jekaterina šo sauli pameta dēla Alekseja dzimšanas dienā. Tagad mājas pavardu sargās dēls un mazdēli. Bet mammas smaidis, labestība un labie vārdi paliks sirdīs uz mūžu...

Nekur jau es neaiziešu... tepatās vien būšu... Šalkšu rudeņos koku lapās, sniegpārslu dejā virpuļošu, uziedēšu pirmajā vizbulītē, pavasara rasā ciemos iešu...

Vieglas smiltis un patiesa līdzjūtība tuviniekiem.

Solvita Stulpīņa

Dārgie, Mētrienieši!

INICIATĪVA

Vienā no savām ap-
taujām vasarā Jums jautā-
ju: „Ar kādiem simboliem
Jums asociējas Mētrie-
na?” No visām atbildēm iz-
kristalizējās divas atbildes
– ogu mētras un cilvēku
čaklums.

Madonas novada
pašvaldība no investīciju
fondiem piedāvā lielisku
iespēju izvietot vides ob-
jektu mūsu pagasta cen-
trā. Pēc šī uzaicinājuma
izskanēšanas no pašval-
dības, uzsākām tēlnieka
meklējumus. Mūsu uzma-
nību ar saviem izcili skais-
tajiem darbiem piesaistīja
tēlnieks Ģirts Burvis. Viņš
strādā ar dažādiem materiāliem, un viņa radītie darbi atrodas
dažādās Latvijas vietās, kā arī ir aizceļojuši uz Dāniju, Vāciju,
ASV un citām pasaules valstīm. Sīkāk par tēlnieku un viņa dar-
bu fotogrāfijas var apskatīt mākslinieka mājas papā www.girt-sburvis.com.

Kādu laiku atpakaļ uzrunājām Ģirtu un uzaicinājām ciemos
uz Mētrienas pagastu. Izvedām nelielā ekskursijā un izstāstī-
jām sava pagasta vēstures līkločus. Kā arī iepazīstinājām ar jūsu
viedokli par to, kā sevi raksturojāt anketā. Pēc šīs vizītes Ģirts
ir izveidojis skici projektu vides objektam, kurš veltīts Mētrienai
un čaklajiem šī pagasta iedzīvotājiem. Vides objektu paredzēts
izvietot Mētrienas centrā pie diķa. Šis tēlnieka veidotais darbs
kalpos gan kā tūristu piesaistes objekts, gan arī kā mūsu at-
pazīšanas zīme.

Mākslinieka redzējums ir šāds:

Kinētiska skulptūra – vides objekts

MĒTRIENAS LAIKA RATS

Šis zināmais apzīmējums bieži lietots piedzīvojot krasu pār-
maiņu laiku, un šo pārmaiņu netrūkst arī tagad. Taču tikai Mē-
trienā, mēs varam apskatīt īstu Laika ratu darbībā, pieskarties un
iekustināt to, lai skaita mirkļus... Tik-tak, tik-tak... Kas vakar bija
augšā liels un varens, šodien mazs un aizmirsts. Vai otrādi. Kas
bija neatzīts, ir labs, apbrīnojams līderis šodien. Attīstība notiek...
pa taisni, apli, spirāli? Laiks bieži dzīvē visu maina vietām. Tik-
tak, tik-tak... Jo garāks tavs dzīves ceļš, jo vairāk tajā piedzīvoto
pārmaiņu. Netrūkst šo laika atskaites punktu arī Mētrienas dzīvē.
Pērn aktīvi ceļojumi un sabiedriskā dzīve, šodien attālināts darbs
un pašizolācija. Kādreiz Odzianas muižas laiki, Mētrienas jaunā
pagasta laiki, kolhoza laiki ar saviem līderiem, tad privatizāci-
ja un Latvijas brīvvalsts laiks ar saviem izcilniekiem. Viss tas ar
gada skaitļiem iezīmēts arī MĒTRIENAS LAIKA RATA CEĻĀ, kas
izvijās no piemiņas akmeņu birzs un kā nākotnes prspektīva ar
brašu ūdens strūklas turpinājumu iezīmē slaidu līniju gaisā virs
ūdens klaja Mētrienas centrā.

Skulptūras „MĒTRIENAS LAIKA RATS” izveide.

Uz atsvaru principa brīvi stāvošs objekts virs cieta iesegu-
ma, veidots no nerūsējoša tērauda profiliem un loksņēm (h 5 x
4 x 1 m), un lazējoši tonēts Mētrienas gerboņa krāsās.

**Mākslas uzdevums ir likt domāt un analizēt, kā arī
rosināt iztēli, tāpēc lūdzmu Jūs izteikt savu viedokli par šo
skici projektu, zvanot man darba laikā no 8.30 līdz 17.00
(tel: 20021220) līdz šā gada 11. decembrim.**

Patiesā cieņā, **Laura Biķerniece**

Sekmīgākās aļņu medības Mētrienas vēsturē

MEDĪBAS

Novembrī medību vadītāja Intara Jurgā organizētās medībās „Diāna” (medību dieviete) dāvāja 8 aļņus. Notikumi risinājās mednieku valodā sauktajā „Amerikā”, jo apkārtnē šim mežu masīvam bija sulīgi saauguši ziemas rapšu sējumi. Tas arī pulcināja dzīvniekus kopā šajā mastā. Šāvienu bija daudz. Fotoģrāfijā redzami visi medību dalībnieki.

Pēdējās sekmīgākās medības bija 1981. gada 12. decembrī, kad medības notika praktiski pagasta centrā – Runcu purvā. Piedalījās vairāk nekā 30 mednieki, tai skatā viesmednieki no Madonas un Rīgas.

Šīs medības bija vienīgās, kurās piedalījās Latvijas mednieku biedrības vadītājs Lazurko. Medībām bijām rūpīgi gatavojušies. Mednieki stāvēja uz vienas taisnas stīgas pāri visam purvam. Pie 15 mednieku stāvvietām bija ierīkotas „vārnu kājas” abos virzienos, kuras izcirtām tā paša gada 25. oktobrī. Man kā medību vadītājam bija jāpiedzīvo arī zināmas nepatīkšanas, ejot pāri lielajam novadgrāvim, laipa neizturēja mednieka

svaru un Anatolijs atradās līdz krūtīm ūdenī. Par laimi, tas bija tuvu mājām un pēc brīža mednieks bija sausā mundierī. Vēl nepatīkamāk bija tas, ka tika noteikts šaut tikai aļņiem, tomēr viesmednieks, Madonas lauksaimniecības pārvaldes priekšnieks Siliņš, izšāva lapsai. Medībās piedalījās augstākstāvošas biedrības amatpersonas, kuras uzstāja uz Ulda Siliņa kunga sodīšanu, tāpēc bijām spiesti mednieku ierindas priekšā izteikt

viņam brīdinājumu.

Mednieku namā notika medījumam veltīta ballīte. Lielisku pavāra mākslu nodemonstrēja Madonas lauksaimniecības pārvaldes galvenais agronoms Ojārs Smiltņieks. Šī vakara delikatese bija Ojāra gatavotā svaigā, marinētā aļņa gaļa.

Ilmārs Grudulis
Ligijas Krasovskas foto

Vasaras makšķerēšana beigusies

MAKŠĶERĒSANA

Makšķerēšanas sporta sacensības novembrī vairs nenotika. Tomēr atsevišķi lomi makšķerniekiem gadījās.

Novembra pirmajās dienās lielu līdaku Aiviekstē noķēra Ivars Bogdanovs. Tikpat lielu laimējās noķert arī Driksnas ezera peldvietā Ļaudonā. Turpinās mororlaivu braucēju kaitīgā ietekme Odzienes ezera iemītniekiem. Un atkal Ivars Bogdanovs noķēra ar laivas dzenskrūvi bojātu līdaku.

Veiksmīgi lomi bija Andrim Brokam, kurš Aiviekstē noķēra trīs sapalus. Viens no tiem tuvu trīs kilogramiem.

Pieci kilogrami smagu līdaku Odzienes ezerā noķēra viesmakšķernieks Bruno Kokars, kuru pazīstam kā ilggadīgu Madonas slimnīcas vadītā-

Ivars Bogdanovs ar savu Aiviekstes skaistuli.

ju. Viņa laikā slimnīcas komanda regulāri piedalījās Mētrienas kausa izcīņā zemeldus makšķerēšanā.

Kārtējā traumētā līdaka Odzienes ezerā.

Aiviekstes upi bieži apmeklē Genādijs Sinkevičs. Lielākoties ķeras tikai mazas līdaciņas. Taču bija arī viens labs loms – 2,8 kilogrami smaga līdaka.

Ilmārs Grudulis
Foto no Ivara Bogdanova personīgā arhīva

Mētrienieši pasaules jūrās

INTERVIJA

„Mētrienas Dzīves” oktobra numurā aizsākām rakstu sēriju par mētrieniešiem pasaules jūrās. Lasītājus jau iepazīstinājām ar Jāni Lindi, kurš dienēja uz kreisera „Varjaga” krievu – japāņu kara laikā.

Šoreiz uz sarunu aicinājām Mārtiņu Kuzi, kuram arī nav svešs darbs uz kuģiem. Studējot biznesa augstskolā „Turība” tūrisma viesmīlību, radās iespēja pastrādāt uz kruīza kuģiem. Un tā Mārtiņš divas tūres, ik pa septiņi mēneši, apceļoja pasaules valstis, strādājot uz itāļu kruīza kuģiem. Viens no tiem tanī laikā bija lielākais pasaulē. „Uz kuģa viss iekārtots tā, kā vesela pilseta”, stāsta Mārtiņš, „piecpadsmit stāvu augstumā izvietoti neskaitāmi veikali, SPA centri, izklaides vietas, bāri, restorāni”.

Mārtiņš strādāja par viesmīli. Gadījās iegriezties gandrīz visās lielākajās Eiropas ostās. Divas reizes šķērsojis okeānu uz Dienvidameriku. Piedzīvojis gan mierīgus ūdeņus, gan vētras.

„Darbs fizisks un atbildīgs, bet vairāk gan smagāks tieši tāpēc, ka visu laiku esi kontaktā ar cilvēkiem”, skaidro Mārtiņš, „vienmēr un visur jābūt „formā””.

Uz kuģa kruīza laikā atrodas tuvu pie pieci tūkstoši cilvēku, no kuriem apmēram divi tūkstoši ir apkalpojošais personāls. Viesmīļu vien divi simti. „Mums, viesmīļiem, darbs pateicīgāks,” atklāj Mārtiņš, „varējām izbaudīt visas kuģa telpas un plašumus. Citi vairāk atrodas un strādā pa lejas klājiem. No Latvijas mēs bijām divi viesmīļi. Kruīza beigās, kad kapteinis iepazīstina ar personālu, uzzinājām, ka kopā esam strādājuši teju no simts valstīm.”

Mēnesi pirms kuģis dodas ceļā, uz tā notiek apkalpojošā personāla mācības. Komanda sadalās divās daļās – vieni strādā kā personāls, otri – „spēlē” tūristus. Tā notiek apmācības.

Mārtiņš izbraukājis ne tikai pasaules jūras. Nedēļu izbaudīja braucienu pāri okeānam. „Tas bija iespaidīgi, laika pulkstenis pagriežas uz priekšu ik pa stundai, nepierasti,” atzīst Mārtiņš.

Vai bijis kāds pārsteigums? Pirmais ko viņš atcerējās – „Nu prātam neaptvera-

Kuģis, uz kura strādāja Mārtiņš.

mi! Saka, ka pasaule maza, bet vai es varēju iedomāties, ka Meksikā uz ielas kādā pilsētā satikšu mētrienieti – Ingu Baklāni, kura arī strādāja uz kāda cita kuģa”.

Vaicāts, vai vēlētos vēlreiz doties

tādā darbā, Mārtiņš atklāj, ka labprāt izbaudītu tādu ceļojumu kā tūrists, pavērojot no malas, kā strādā personāls.

Pēc darba gadiem Norvēģijā, Mārtiņš atgriezies Latvijā, Mētrienā. Viņa darbs pašlaik saistīts ar Latvijas Dabas fondu. Atjauno dabiskās pļavas. Dabisko pļavu Latvijā pirms simts gadiem bijis 35%, tagad tikai 0,7%.

Mārtiņš savu vietu atradis dzimtajā Mētrienā. 2014. gadā iegādāts zemes pleķītis Aiviekstes krastā. Arī vietas nosaukums paša izlolots – „Stiepuči”. Agrāk tā saukti baltie sapali. Uzcelta pirtiņa, būvējas māja. „Ar laiku šī vieta būs apdzīvota, ja agrāk te bija tikai kādas pāris apdzīvotas mājas, tad tagad to skaits pieaug. Prieks, kad izej ārā un redzi, ka tur, tur un tur ir mājas, kuru logos deg gaisma”, ar patiesu gandarījumu un lepnumu atklāj Mārtiņš, „un kur vēl šajā pandēmijas laikā labā kā laukos...”.

Brīvajā laikā Mārtiņš labprāt nodarbojas ar zveju. Viņa kaislība un azarts ir sapalu spiningošana Aiviekstē. Savā laikā dejojis tautisko deju kolektīvā Cesvainē, spēlējis volejbolu un basketbolu Mētrienas sporta vienībā.

Vēlam Mārtiņam baudīt skaisto Mētrienas dabu Aiviekstes krastos, lai „ne asakas”, lai piepildās visi sapņi un ieceres!

Solvita Stulpiņa
Foto no Mārtiņa personīgā arhīva

Jaunākās grāmatas

BIBLIOTĒKĀ

Lasītāju iemīļotās un literatūrkritiķu novērtētās latviešu prozistes *Daces Vīgantes* (1970) trešais stāstu krājums *Bumbulītis* ir īsti vijigas valodas un jutekliskas tēlainības svētki. Autore joprojām pievēršas smalkai un niansētai cilvēku, dzīves, pasaules uztverei un atveidei, caur mazo – dažviet ar humoristisku un ironisku vērojumu – rādot arī grūto un nopietno, kas šajā grāmatā iegūst ne tikai lielumu un vieglumu, bet teju vai ekstravagantu negaidīti ieraudzīta gaisa balona grandiozitāti. Krājuma trīspadsmit stāstu uzmanības centrā joprojām ir sievietē – viņas jūtas, domas, pieredze, viņas seksualitāte, pagātne un nākotnes nojausmas. Gluži kā mākslinieces Gundegas Dūdumas gleznā „Plante dance” attēlotā dejotāja, *Daces Vīgantes* iztēles varones kādā brīdī sastingst grūti iedomājamā pozā. Vai viņas redz nomoda sapņus? Vai viņām ir grūti vai viegli? Cik ilgi viņas tā spēs? „Lasīt šo grāmatu ir kā dejot tango. Kad šķiet, ka dzīvot vajaga prast, izrādās, ka vajag tikai ļauties. Kad ļaujies, izrādās, ka daudz jāzina par dzīvi vispār, lai to varētu izlasīt. Ledaina ironija te savita kopā ar dedzinošām kaislībām un brīnišķīgu humoru. Būdamā ista proziste, autore kopj lauciņu, ko iestrādājusi Regīna Ezera. Vīgante interesējās par cilvēkiem, raksta par viņiem, mīl viņus. Un reizē kā spoguļi pati brīžam atspīd viņos. Grāmata par to, kā sadzīst dzīve, vai, autores pašas vārdiem no titultāsta „Bumbulītis”: „Tikai reizēm viņu redzu. Vai arī saucu. Saspiežu bumbulīti auss ļipiņā un saucu. Un tad kaut kā tieku galā. Kā jau visi”. Inga Ābele

Karlross Ruiss Safons (1964–2020) ir viens no pasaulē mīļētākajiem un lasītākajiem spāņu autoriem. Viņa sarakstītās grāmatas ir izdotas vairāk nekā 40 valodās un saņēmušas neskaitāmas literārās godalgas. Lasītāji jo īpaši ir iecienījuši romānus no Aizmirsto grāmatu kapsētas sērijas. („Vēja ēna” un „Enģeļa spēle”) Nupat iznākusi sērijas trešā grāmata *Debesu gūsteknis*. 1957. gada decembrī pār Barselonu un tās šaurajām ieliņām smagi gulst ilga pelnu un tumsas ziema. Pilsēta joprojām nav atguvusies no pēckara posta. Vienīgi bērniem un tiem, kuri iemācījušies aizmirst, Ziemassvētku laiks ir saglabājis cerību un maģijas pilno noskaņu. Daniels Sempere, Vēja ēnas neaizmirstamais varonis, nu jau ir precēts vīrs un vada ģimenes grāmatnīcu kopā ar tēvu un uzticamo Ferminu, ar kuru viņu saista cieša draudzība. Kādu rītu grāmatnīcā ienāk svešinieks – drūms, klibis vienrocis, kurš nopērk īpaši vērtīgu „Grāfs Monte Kristo” eksemplāru, samaksā par to trīskāršu cenu, taču, ierakstījies grāmatā satraucošu veltījumu, tūlī pasniedz to Da-

nielam, piekudinādams nodot Ferminam. Tā atveras pagātnes durvis, un tagadni atkal iztraucē pagājības rēģi, kas ieradušies kopā ar Fermina atmiņām. Lai izdibinātu sāpīgu patiesību, kura līdz šim tikusi no viņa slēpta, Danielam ir jādodas iekšā nolādētā laikmetā un Munzuikas cietuma kamerās un jāatklāj, kāds velnišķīgs līgums saistījis Davidu Martinu – Enģeļa spēles stāstnieku, ar viņa cietumsargu, Maurisio Vaļsu – nelieti, kurš iemieso visu jaunāko, kas piemītis Franko režīmam...No spāņu valodas tulkojusi Dace Meiere.

Grāmatā *Vilkme* ir stāstīts par vienas dzimtas trīs paaudžu cilvēku dzīvē. Par to, kas tiem devis spēku un kas – sāpējis. Par to, kā caur paaudzēm atkārtos uzvedības modeļi un likteņstāsti. Grāmatas autore *Inese Krūmiņa* ir 3×3 kustības Latvijā vadītāja, matemātiķe, skolotāja, jostu audēja, folkloriste un grāmatu, tostarp „Zīme, raksts, nozīme”, autore. „Vilkme” ir zināmā mērā autobiogrāfiska, tomēr ne dokumentāla vienas dzimtas likteņu interpretācija. Katra varoņa stāsts gandrīz vai maģiski ievēl lasītāju savā varā, radot sajūtu, ka esi viņiem līdzās dažādos laikos un vēstures pavērsienos. Cauri cilvēkstāstiem „Vilkme” izstāsta arī Latvijas likteni. Esmu uzrakstījusi stāstu par vienas dzimtas trīs paaudžu cilvēku dzīvē. Par to, vai viņi spēja izaugt cauri pārbaudījumiem vai tomēr padevās. Par to, kā un no kā veidojās viņu personības. Par to, kā caur paaudzēm atkārtos uzvedības modeļi un likteņstāsti. Es pati šo atkārtotošanos pilgti apzinājos, mācoties sistēmfenomenoloģijas (Helingera) metodi. Aptverot, cik lielā mērā mēs katrs rīkojamies ne pēc brīvas gribas, bet sekojot iepriekš iedibinātiem „mursturiem”, pat sabijos. Vēlāk parādījās arī apjēgsme, cik svarīgi ir pieņemt visus, kas pirms manis bijuši, tādus, kādi viņi ir. Tas dod gan spēku, gan brīvību. Lai gan zināmā mērā grāmata ir autobiogrāfiska, tā tomēr nav dokumentāla hronika, bet gan subjektīva manas dzimtas nostāstu interpretācija. Lielākā daļa personvārdu nav īsti, arī daļa notikumu ir izdomāti. Īsta ir mana pieredze viņiem visiem, un tas ir gan slogs, gan balva. Kādēļ es rakstīju? Lai tiktu izgaismota caur dzimtu iegūtās dzīvības un dzīves pilna cena, ko mēs katrs savā veidā maksājam. Lai būtu iespējams „no malas” ieraudzīt, ka vienā un tajā pašā situācijā katram iesaistītajam ir savs redzējums, sava patiesība, un brīžiem tās saduras ļoti asi. Lai cilvēki varētu saskatīt kopsakarības, palūkoties uz cēloņa un seku likuma darbību un tādējādi mācīties no citu kļūdām, nevis tikai no savējām. Lai kļūtu acīmredzama mūsu katra dzīvības vērtība, kuru nevar apmaksāt nevienā taustāmā vai virtuālā valūtā. Tikai mīlestībā... Mīlestībā pret savējiem un vieniem citiem, Inese Krūmiņa.

Pie lasītājiem ceļu sācis jaunās lat-

viešu rakstnieces *Ivetas Rēdlihas* trešais romāns *Mānīgā ziemeļblāzma*. Romāna darbības vieta ir ziemeļzeme Svalbāra, bet galvenā varone – latviete Ināra, kura turp devusies, lai noskaidrotu kāda nelaimes gadījuma patiesos apstākļus. Rakstniece, romānu „Soļi” un „Vēl viena dzīļa ieelpa” autore Iveta Rēdliha ir dzimusi Svalbārā, Norvēģijai piederošajā tālajā ziemeļu arhipelāgā. Tāpēc nav neparasti, ka rakstniece ilgi auklējusi iecerī sarakstīt grāmatu, kurā notikumi risinātos šajā vietā. „Iveta Rēdliha savos romānos pilgti un gudri prot izgaismot vienu no aktuālajām sociālajām problēmām mūsu sabiedrībā – varmācību ģimenē, tāpēc izvēlējusies prozas žanru, kurā literārā tēlojuma triepieni ir bieži, drosmīgi, šokējoši – psiholoģisko trilleri.” Romāna „Mānīgā ziemeļblāzma” varonei Inārai Svalbāra ir ilgu zeme – viņa gadiem sapņojusi tur nokļūt kopā ar draugu. Tomēr kad jaunā sievietē tiešām turp dodas, ceļojuma mērķis ir tāls no izsapņotā: Svalbārā gājis bojā viņas draugs, ar kuru kopā Ināra reiz sapņoja šurp doties. Apmetusies lielākajā pilsētā Longjērbienē, Ināra pamazām satuvinās ar vietējiem iedzīvotājiem un mēģina noskaidrot Edvarta bojāejas apstākļus. Izrādās, te jaušams kāds noslēpums, jo kopā ar Edvartu Svalbārā ieradies vēl viens latvietis, un viņu neviens nav redzējis nu jau divas nedēļas. Lai gan vietējie ir laipni un palīdz Inārai pārvarēt gan tumsu, gan zaudējuma smeldzi, Ināra pamazām saprot, ka ziemeļos neviens nemēdz ierasties nejausības pēc. Īpaši tuva saikne Inārai veidojas ar enerģisko rudmati Ingridu, un viņa domā, ka šī sieviešu draudzība ir abpusēja, taču drīz vien nojauš, ka polārā nakts glabā vēl daudzus noslēpumus.

Zvaigzne ABC izdevusi *Leldes Jaujas* grāmatu *Vīrs, bērni un pieci randiņi*. Rigonda ir neapmierināta, Rigondai ir besis, Rigondu nomāc „pārāk labas dzīves” problēmas. Viņai ir pāri par trīsdesmit, lielisks darbs, divas temperamentīgas meitas, taču vīrs Kirils pēdējā laikā bieži krīt uz nerviem. Tik bieži, ka pa galvu sāk riņķot domas par šķiršanos, jo Rigondai šķiet, ka viņa ir pelnījusi ko labāku. Kirils pārāk maz vai pārāk atklāti runā, viņš neizrāda savas emocijas, neinteresējas par citu cilvēku dzīvi, un, pats trakākais, nemāk lasīt Rigondas domas. Kā lai to iztur? Varbūt Rigonda no ikdienas rutīnas glābs pieci neparasti randiņi, no kuriem, kā izrādās... neviens nemaz īsti nav randiņš? *Leldes Jaujas* pirmā grāmata pārsteidz ar spriganu valodu, negaidītiem sižeta pavērsieniem un interesanti veidotu kompozīciju. „Rīts šoreiz mani pavīlis un nepavisam nav gudrāks par vakaru. Diena tikpat dumja kā rīts. Vakars pilnīgs muļķis. Visas manas pretenziju mušas ir uzpūtušās ziloņu lielumā, visas! Vai nu Kirils kaut ko maina savā uzvedībā, attieksmē, vai es eju!

Daudzpunkte. Nezinu, cik tālu un uz kuriem. Pašai šķiet, ka visu vakaru esmu staigājusi sapūtusies, vēsa un atturīga. Kad meitenes jau čuč, esmu gatava. Runāt.”

Janas Veinbergas romantiskajā detektīvā **Mākoņaina nakts** atkal darbojas romānā „Svešais draugs” iepazītie pievilcīgie detektīvi Stass un Lauma. Beta no mātes mantojusi skaisto viesnīcu „Pie ezera”, taču pēdējā laikā business nesokas, jo kāds sācis kaitēt viņas īpašumam: apraksta sienas, nogremdē laivu, nogalina suni, izplata riebiņas baumas, veic viltus zvanus... Beta nespēj iedomāties, kam viņa varētu būt ieribusī, un problēmas neatrisina arī simpātiskā, bet noslēpumainā bijušā advokāta Filipa negaidītā uzrašanās. Situācija vēl vairāk

saasinās, kad ezera krastā tiek atrasts vietējā deputāta Mizra līķis. Aizdomās turamo netrūkst, bet kurš no tiem ir īstais kaitnieks un slepkava? To nāksies noskaidrot Filipa draugam, privātdetektīvam Stasam un viņa partnerei Laumai.

Jauns papildinājums „Zvaigznes detektīvu kluba” cienītājiem – aizraujošais un emocionālais *Annas Burgas* kriminālromāns **Tētis**. Māsas Alise un leva aug bērnumā Rundenes muižā, jo viņu māte ir alkoholiķe, bet tēvi – katrai savs – nav zināmi. Meitenēm ir paveicies, jo viņām atrasta audžuģimene Francijā. Taču izrādās, ka viss nav tik vienkārši. Bērnuma kādreizējā audzēkne, tagadējā Francijas vēstniecības darbiniece Tina Legrāna, apstākļu sakritības dēļ

atgriezies savā bērības zemē, nojauš, ka skaistā vieta pie ezera slēpj sevī divainus un pat baisus notikumus. Neparasti liels psihotropo medikamentu patēriņš, jaunās medmāsiņas Elinas noslepkavošana pirms dažiem gadiem un pat vēl senāki neparasti notikumi – tas viss liek Tinai domāt, ka bērnumam notiek noziedzīgi darījumi. Lai noskaidrotu patiesību, Tinai ir jāatrod mazās leviņas tētis...

Lasītājiem pieejami arī turpinājumi: *Elenas Ferrantes* Neapoles tetraloģijas 3. grāmata – **Aizbēgt vai palikt** un 4. grāmata – **Pazudušais bērns**, kā arī *Irsas Sigurdardotiras* grāmatas Parāds turpinājums, 2. daļa **Sāga**.

Materiālu sagatavoja Jolanta Vītola

Dzimšanas diena vienā dienā ar Latviju!

NOVADNIECE – JUBILĀRE

Drēgnā 17. novembra pēcpusdienā pie Marijas Galenieces piemiņas plāksnes tika iedegtas sveces – godinot mūsu novadnieci, izcilo botāniķi jubilejā. Tieši pirms 130 gadiem, 18. novembrī, Mētrienas pagasta Rāksalu mājās, Ainas un Pētera Liniņu ģimenē piedzima meita Marija. Marijas bērība pagāja 30 ha lielajā vecāku saimniecībā, kurā savs darbs bija darāms katram. Savas skolas gaitas Marija uzsāka Mētrienas pamatskolā, vēlāk draudzes skolā. Meitas tieksmi pēc izglītības vecāki atbalstīja un, neskatoties uz dārgo maksu, vidējo izglītību Marija ieguva Rīgā A. Ķēniņa ģimnāzijā. Pēc ģimnāzijas beigšanas, līdz 1918. gadam Marija studēja Pēterpils Augstāko sieviešu kursu dabaszinātņu fakultātē. Jau studiju gados viņa sāk strādāt Turgajas entomoloģiskajā stacijā Kazahstānā. Studijas pārtrauca karš. Sākot ar 1920. gadu Marija turpināja izglītību Latvijas Universitātē Matemātikas un dabaszinātņu fakultātē, vienlaikus strādājot par botāniķi Zemkopības ministrijā purvu pētīšanas nodaļā. Studijas tika pabeigtas 1921. gadā. M. Liniņa bija viena no sešiem beidzējiem, kuri ieguva zinātnisko grādu dabas zinātnēs. Viņa tika uzaicināta darbā Lauksaimniecības fakultātē Purvu un kūdras izmantošanas katedrā, kuru vadīja tolaik izcilais Latvijas purvu pētnieks, docents Pēteris Nomals. 1927. gadā Marija apprecējās ar tolaik spožo zvaigzni botāniķu saimē Paulu Galenieku. Marija un Pauls savas zināšanas papildināja gan Upsalas universitātē Zviedrijā, gan Somijā, gan Bavārijā. M. Galeniece pirmā no Skandināvijas Latvijā

pārveda putekšņu analīzes metodi. 1934. gadā tika publicēts viņas nozīmīgākais darbs „Latvijas purvu un mežu attīstība pēdēdus laikmetā.” M. Galeniece bija arī Amerikas sieviešu ģeogrāfu apvienības un Internacionālās akadēmiski izglītojošo sieviešu apvienības biedre. Tāpat viņa sadarbojās arī ar krievu ģeobotāniķiem, purvu pētniekiem. 1946. gadā Marijai Galeniecei tika piešķirts bioloģijas zinātņu kandidāta grāds un docentes zinātniskais nosaukums. Līdz 1953. gadam M. Galeniece vadīja LU

inženierzinātņu fakultātes purva mācības un purva ekspluatācijas katedru. Pēdējais botāniķes darba posms bija saistīts ar Latvijas PSR Zinātņu Akadēmijas Bioloģijas institūtu. Pēc aiziešanas pensijā M. Galeniece turpināja zinātnisko darbu, gatavoja publikācijas, konsultēja jaunākos kolēģus, darbojās botāniķu biedrības kongresos, aktīvi iesaistījās cīņā par vērtīgāko dabas kompleksu saglabāšanu un aizsardzību. Sirsnība, vienkāršība, dzīvesprieks un darba mīlestība – tieši šo īpašību dēļ Mariju mīlēja un cienīja gan viņas kolēģi, gan draugi. Dzimtas labās tradīcijas tika turpinātas ģimenē, kurā auga četri bērni. No dzīves M. Galeniece aizgāja 1984. gada 6. janvārī. Viņa guldīta Rīgā Meža kapos, taču viņas darbi iegājuši Latvijas zinātnes zelta fondā un turpina dzīvot.

Materiālu sagatavoja Jolanta Vītola

Mēs ietu sētā un celtu sniegavīru...

*Kas tur stāv tāds balts un tīrs?
tas ir mūsu sniegavīrs
Brienam mēs pa dziļu sniegu
izbaudam mēs lielu prieku.*

*Es tostu uzsaukšu par sniegavīru dārzā,
Kam sniegpārslīna burkānsnīpi skar,
Par bišu dziesmiņu, par ziemu spožā krāsā,
Par rotaļu, kur saulei jāuzvar!*

*No rīta skatos – izkusis viss,
No sniegavīra ne pārslīnas.
Vien atspīd dzidrajās debesīs
Pelķāte – sudraba asaras...*

*Novembris. Pelēks. Tumsš. Drūms. Tīk
ļoti gribas sniegu! Baltu un tīru. Kā
bērniņā. Pūkainu, kas krīt lielām, mīkstām pārslām, pārklāj zemi baltu,
baltu.*

*Mēs ietu sētā un celtu sniegavīru. Lielu, staltu. Tam burkāna degunu dotu
un dziļmelnas ačteles dāvātu. Galvā tam vecais dārza spainis tiktu un rokās
sētmales slota...*

Mēs ietu sētā un celtu sniegavīru...

Pandēmijas sniegavīrs.

**Brīvnieku – Kolbergu mājas
akas sargs**

Akordu mājas pagalmā.

Solvita Stulpiņa

Foto no personīgajiem arhīviem

Šoreiz galdā celsim ķirbi

RECEPTES

Šoreiz godā celsim ogu – lielu, oranžu, dzeltenu vai zaļu un piemērotu visdažādākajām maltītēm! Ko vislabprātāk Tu gatavo no ķirbja – zupu, pankūkas vai varbūt našķus ziemai?

Interesanti:

- par ķirbju dzimteni uzskata Ameriku;
- senie romieši ķirbi izmantojuši, lai gatavotu traukus;
- ķirbji pēc vārīšanas jānotecina, lai nebojātos to garša;
- ķirbjus uzturā var lietot arī svaigus – izvēles. Var pievienot dažādus zaļumus pēc patikas. Labi garšo kopā ar korejiešu burkāniem vai biešu salātiem, vai citiem svaigiem dārzeņiem.
- īpaši veselīgas ir ķirbju sēklas;
- ķirbis satur 90% ūdens un pēc iedalījuma skaitās oga.

Ķirbja plov

- 700 g ķirbja (ķirbis 2reiz vairāk kā rīsu)
- 350 g rīsu
- 1 sīpols
- 1 – 2 ķiploka daiviņas
- 2 ēd. k. karija

- Sāls
- Pipari pēc garšas
- Mazliet eļļa
- Ūdens
- Vistas fileja – pēc ieskatiem

Liek vārīties rīsus (verdošā ūdenī liek rīsus attiecībā 3:2, pievieno mazliet sālš, sutina uz mazas uguns kamēr rīsi gandrīz mīksti). Ķirbim izņem mīkstumus, nomizo, sagriež nelielos gabaliņos. Notīra, sasmalcina sīpolu, liek cepties pannā uzkaršētajā eļļā. Kad sīpoli apbrūnējuši, pievieno sasmalcinātu ķiploku, liek pannā sagrieztu ķirbi. Pievieno apm. 100 ml ūdens, nogriež mazu uguni un sautē zem vāka, kamēr ķirbis pamīkst. Tad pievieno rīsus un kariju + garšvielas pēc izvēles. Var pievienot dažādus zaļumus pēc patikas. Labi garšo kopā ar korejiešu burkāniem vai biešu salātiem, vai citiem svaigiem dārzeņiem.

Ķirbju pīrāgs (vienkāršais)

Mīklai:

- 425 ml kviešu miltu
- 1 /2 tēj. sāls
- 1 tēj. Dansukker niedru cukura „Demerara”

- 100 g kokosriekstu pārslu
- 1 ola
- 2 ēd. k. ābolu vīna etiķa
- 3 – 4 ēd. k. auksta ūdens
- Sviests vai margarīns formas iziešanai

Pildījumam:

- 400 g kubiņos sagriezta ķirbju mīkstumam
- 250 ml krējuma
- 175 ml Dansukker niedru cukura „Demerara”
- 3 olas
- 1 /2 tēj. kanēļa
- 1 /2 tēj. ingvera

Sajauc kopā visas mīklas sastāvdaļas. Ieliek mīklu plastmasas maisā un ļauj apmēram stundu pastāvēt ledusskapī. Ķirbja kubiņus un 100 ml ūdens liek katlā, uzvāra un ļauj lēnām vārīties zem vāka apmēram 15 minūtes. Tad ielej kubiņus sietā un patur, līdz notek viss šķidrums. Ķirbja masu blōdā saspaida vai sasmalcina ar mikseri. Pieliek klāt pārējās pildījuma sastāvdaļas. Ietauko pīrāgu formu (diametrs apm. 26 cm). Mīklu iespiež pīrāgu formas pamatnē un sadursta ar dakšīņu. Uzlej pildījumu uz mīklas pamatnes un cep pīrāgu krāsns vidusdaļā 200°C apmēram 1 stundu.

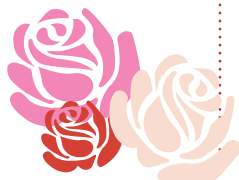
Sveicam

Šogad Valsts svētkus svinējām savādāk – savās mājās, savas ģimenes lokā. Ikgadējais koncerts un kopīgā svētku torte tautas namā izpalika. Līdz ar to, jau tradicionālā iedzīvotāju godināšana un sveikšana publiski nenotika. Izpalika arī plānotais Ilzes Rijnieces koncerts.

Neskatoties uz ierobežojumiem, tradīciju sveikt Mētrienas pagastā deklarētos iedzīvotājus, kuri šogad dodas pensijā, turpinājām. Šajā nedēļā kopā ar pagasta pārvaldes vadītāju Ilonu Zalāni savās dzīvesvietās apciemojām 8 cilvēkus, lai ar ziediem svinīgi sveiktu un „uzņemtu” senioru pulkā. **Tie ir – Valentīna Zepa, Stepans Nigais, Skaidrīte Putna, Anna Korņejeva, Pēteris Prikulis, Jānis Feldmanis, Māris Jevdekimovs, Edgars Svīkša.**

Vēlam veselību un laimīgu pelnītu atpūtu!

Mētrienas pagasta pārvalde, sadarbībā ar tautas namu

Ir cilvēka mūžs kā radnieks dārzam – ar pumpuriem, augļiem un vītu;

ar nezāļu dzelkšņiem, ar ķērcošiem strazdiem,

ar cerību dziesmoto rītu; un cilvēka mūžā skan dziesma par ķiršiem, šī dziesma par sarkaniem ķiršiem.

(I. Auziņš)

Novembrī skaistus dzīves gadus svin:

**Jeļizaveta Korņenkova
Teresa Timofejeva
Valija Rudene**

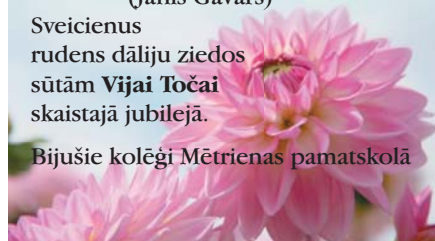
Vēlam jubilarēm veselību, laimi, optimismu un visu vēlmju piepildījumu!
Mētrienas pagasta pārvalde

Klausies uz priekšu –
Skan gadi kā mūzika.
Ņem tos un dzīvo!
Atgūstams nav it nekas,
Iegūstams tik, cik tu spēj.

(Jānis Gavars)

Sveicienus
rudens dāliju ziedos
sūtām **Vijai Točai**
skaistajā jubilejā.

Bijušie kolēģi Mētrienas pamatskolā

Ej līdz saulei
cauri četriem gadalaikiem
Uzsūc sauli sevī,
Un tu spēsi saskatīt visu!

Visskaistākos, vissirsnīgākos,
vissaulainākos sveicienus jubilejā
Teresai Timofejevai sūtām, mēs,
bijušās dejotājas „Saulgriezēs” un
vadītāja Solvita.

Lai veselība, dzīvesprieks, gaišas
domas rītdienai!

Lai saule rotā katru dienu
Un prieku tavā sirdī lej,
Lai, smaidīdama kā arvienu,
Tu atskaties un tālāk ej!

(K. Apškrūma)

Sirsnīgi sveicu **Teresu Timofejevu**
skaistajā jubilejā!

Vēlu veselību, prieku, daudz baltu
dieniņu!

Antoņina Krasovska

Ar sirds pukstiem,
Ar mīlestības vārdiem
Lai protam ik dienu
Mēs piestrāvot!

(K. Apškrūma)

Sveicam
Tatjanu Gribrušku jubilejā.

Mētrienas pagasta pārvalde

LĪDZJŪTĪBAS

...skumjas
starp rudens dzeltenām lapām
uz pēdējām asterēm krīt.
Skumjš ir atvadu lietus
Pat tad, kad saule spīd.

MŪŽĪBĀ AIZGĀJUSI

2020. gada 20. novembrī 69 gadu
vecumā mirusi **Jekaterina Strogova**.

Lai vieglas smiltis aizgājējai un
patiesa līdzjūtība tuviniekiem.

Mētrienas pagasta pārvalde

Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama,
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalniņā.

Izsakām patiesu līdzjūtību
ALEKSEJAM STROGOVAM,
MĀMULĪTI smilšu kalniņā pavadot.
SDK „Mētra” un vadītāja Solvita

Dziļš skarbums
ir tādai stundai,
kad cilvēks un ziedi mirst...
(J. Silazars)

Izsakām līdzjūtību
GENĀDIJAM SINKEVIČAM un
tuviniekiem, sakarā ar
JEKATERINAS STROGOVAS
aiziešanu mūžībā.

Mētrienas mednieku un makšķernieku
kollektīva valde

Pierimst solji, klusē domas,
Neskan mīlā mātes balss,
Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgī vēl pēc Tevis sauks.

Skumju brīdī esmu kopā ar
ALEKSEJU un **OLĒSJU**
STROGOVIEM, pavadot **MĀMULĪTI**
smilšu kalniņā.
Tatjana Mūrmane

Tuvs cilvēks neaiziet –
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
Viņš paliek dziļi sirdī
Par avotu,
kur mūžam spēku smelt.
(S. Kaldupe)

Izsakām līdzjūtību
MĀRIM MACIJEVSKIM un tuviniekiem,
sakarā ar **TĒVA** izvadīšanu smiltājā.
Mētrienas mednieku un makšķernieku
kollektīva valde

Izdevējs – Mētrienas pagasta pārvalde. Reģ. Nr. 90000054731, pagasta pārvaldes tālr. 64826031, 64826033, fakss 64826031.
Avīzes redaktore Solvita Stulpiņa. Redkolēģija – Valda Otvare, Jolanta Vītola, Līga Pastare, Marija Beģe-Begge, Laura Biķerniece,
Eleonora Rimša, Ilmārs Grudulis.

Iespiests SIA “Erante” tipogrāfijā. Tālr. 25767030